

NOTAT

Læsevejledning til Sundhedsstyrelsens svar på ansøgning om specialfunktioner

Denne læsevejledning uddyber de mest anvendte begrundelser for afslag i Sundhedsstyrelsens svar til ansøgerne og forklarer variationerne bag begrundelserne. For overskuelighedens skyld oplistes til slut i læsevejledningen forkortelser for en række sygehusnavne, der er anvendt i de enkelte specialevejledninger og i svarene til ansøgerne.

Sundhedsstyrelsen har som udgangspunkt anlagt samme kriterier for vurdering på tværs af ansøgningerne om varetagelse af specialfunktioner. For så vidt angår afslag har Sundhedsstyrelsen i de individuelle, specifikke svar til hver ansøger derfor også så vidt muligt anvendt enslydende begrundelser for afslag, hvor det har været muligt. Sundhedsstyrelsen har i nogle tilfælde anvendt særlige formuleringer, når der knytter sig særlige forhold til enten specialfunktionen eller til det sygehus, som ansøger om at varetage specialfunktionen.

Vurderingen af, hvilke sygehuse der skal godkendes til at varetage hvilke specialfunktioner, er kompleks og rummer mange forskellige overvejelser og hensyn. Det følger heraf, at begrundelserne for afslag, selvom de er enslydende, kan dække over forskellige niveauer og grænser for godkendelse afhængig af forskellige forhold og karakteristika ved de enkelte specialer og de enkelte specialfunktioner.

For nærmere information om Sundhedsstyrelsens kriterier for vurdering henvises der til Sundhedsstyrelsens notat 'Generelle principper, krav og anbefalinger for specialeplanlægning' samt det generelle godkendelsesbrev til alle ansøgere.

Begrundelser med baggrund i hensyn til tilstrækkelig volumen:

Sundhedsstyrelsen har i svarene til ansøgerne i nogle tilfælde begrundet afslag med hensynet til at sikre tilstrækkelig volumen, så erfaring og rutine kan opretholdes.

De sundhedsfaglige eksperter, hvis specialerapport danner baggrund for Sundhedsstyrelsens specialevejledning, har for størstedelen af specialfunktionerne skønnet, hvor stor volumen er på landsplan. Med afsæt heri - og på

26. februar 2010
j.nr. 7-203-01-90/1

Sundhedsplanlægning
Sundhedsstyrelsen
Islands Brygge 67
2300 København S

Tlf. 72 22 74 00
Fax 72 22 74 05

E-post
specialeplanlaegning@sst.dk

basis af det samlede billede af volumenangivelserne i ansøgningerne fra de offentlige og private sygehuse - har Sundhedsstyrelsen vurderet, hvor mange sygehusematrikler, der er basis for at godkende til varetagelse af hver enkelt specialfunktion.

Side 2
26. februar 2010
Sundhedsstyrelsen

Hvad der vurderes at være tilstrækkelig volumen i ét speciale eller for én specialfunktion, kan være forskelligt i forhold til et andet speciale eller en anden specialfunktion. Det skyldes, at der knytter sig særlige forhold til specialerne og specialfunktionerne, fx i relation til, hvor lange patientforløb der er tale om, hvor mobil patientgruppen typisk er, hvor langt det er rimeligt at patienterne skal transportere sig i forhold til udbyttet af en samling, hvor stor risikoen er for alvorlige komplikationer m.v.

Begrunderne for et afslag med baggrund i hensyn til tilstrækkelig volumen kan fx bero på, at der ikke vurderes at være tilstrækkelig volumen på landsplan eller i regionen til, at der kan godkendes flere funktioner, men det kan også bero på, at volumen for den konkrete specialfunktion i sig selv vurderes at være utilstrækkelig.

De sundhedsfaglige eksperter, hvis specialerapport danner baggrund for Sundhedsstyrelsens specialevejledning, har i nogle tilfælde kunnet fastsætte konkrete volumengrænser for de enkelte specialfunktioner. I de tilfælde er volumen vurderet på baggrund heraf. Men konkrete, præcise volumengrænser for de enkelte specialfunktioner har langt fra altid været muligt.

Eksempler på begrundelser med baggrund i hensyn til tilstrækkelig volumen:

- Der er givet afslag, idet Sundhedsstyrelsen vurderer, at volumen ikke er tilstrækkeligt
- Der er givet afslag, idet Sundhedsstyrelsen vurderer, at volumen ikke er tilstrækkeligt til yderligere funktioner i regionen
- Der er givet afslag pga. behovet for samling af specialfunktionen på færre enheder i landet
- Der er givet afslag pga. overordnede nationale hensyn, idet Sundhedsstyrelsen vurderer, at samling på én enhed (eller to eller tre) er nødvendig for opretholdelse af tilstrækkeligt volumen, robusthed og kvalitet på landsplan

Begrunder med baggrund i hensyn til tilstrækkelig kompetence, sammenhæng og samarbejde med andre specialer:

Sundhedsstyrelsen har i svarene til ansøgerne i nogle tilfælde begrundet afslag med hensynet til at sikre tilstrækkelig kompetence, sammenhæng og samarbejde med andre specialer.

De sundhedsfaglige eksperter, hvis specialerapport danner baggrund for Sundhedsstyrelsens specialevejledning, har for hvert speciale skønnet, hvordan adgangen til en speciallæge i specialet skal være, og hvilke specialer der

skal være samarbejde med. Med afsæt heri har Sundhedsstyrelsen vurderet, hvorvidt ansøgerne lever op til disse krav.

Side 3
26. februar 2010
Sundhedsstyrelsen

Sundhedsstyrelsen har som udgangspunkt lagt vægt på, at der skal være tre speciallæger, der kan varetage den pågældende specialfunktion, for at sikre tilstrækkelig dækning af funktionen døgnet og året rundt. I nogle tilfælde har Sundhedsstyrelsen alligevel godkendt sygehuse, som ikke lever op til dette krav, fordi det ikke har været relevant i den givne sammenhæng. Det kan fx skyldes, at der er tale om en elektiv højt specialiseret funktion, som ikke kræver samme vagtberedskab, som hvis den var akut, og som er meget sjældent forekommende.

I nogle specialer og for nogle specialfunktioner er det meget vanskeligt for ansøgerne at leve op til kravet om tre speciallæger og kravet om adgang til speciallæge i specialet inden for et bestemt tidsrum, bl.a. pga. lægemangel og rekrutteringsproblemer. Hensynet til at sikre tilstrækkelig kapacitet har medført, at Sundhedsstyrelsen alligevel har godkendt sygehuse, som ikke lever fuldstændig op til kravene, idet Sundhedsstyrelsen forudsætter, at der arbejdes hen imod opfyldelse af kravene.

Sundhedsstyrelsen har også lagt vægt på samarbejdet med andre relevante specialer. Hvor meget vægt der lægges på samarbejdet, afhænger af det konkrete speciale og den konkrete specialfunktion. For nogle specialfunktioner er det helt afgørende, at der er et tæt samarbejde med et andet speciale på matriklen - for andre kan det være tilstrækkeligt, at der etableres et samarbejde med et andet speciale på et andet sygehus, fx ved etablering af et formaliseret samarbejde.

Endelig har Sundhedsstyrelsen fundet det væsentligt, at specialfunktioner, som minder om hinanden, varetages på samme sygehus, så der kan genereres mere rutine og erfaring, end hvis de havde været varetaget på forskellige sygehuse.

Eksempler på begrundelser med baggrund i hensyn til tilstrækkelig kompetence, sammenhæng og samarbejde med andre specialer:

- Der er givet afslag pga. for få speciallæger og hensynet til funktionens robusthed
- Der er givet afslag, idet krav til assistance fra speciallæge i specialet ikke vurderes opfyldt
- Der er givet afslag, idet krav til umiddelbar assistance fra speciallæge i et andet speciale ikke vurderes opfyldt
- Der er givet afslag pga. hensyn til sammenhæng mellem funktioner i specialet
- Der er givet afslag, idet væsentlige funktioner med relevans for denne funktion ikke varetages på matriklen

Forkortelser for sygehusnavne

Sundhedsstyrelsen har for overskuelighedens skyld anvendt en række forkortelser for sygehusnavne i de enkelte specialevejledninger og i svarene til ansøjerne. Disse forkortelser oplistes her:

- AUH Århus Sygehus: Århus Universitets Sygehus
- AUH Skejby: Århus Universitets Sygehus, Skejby
- AUH Risskov: Århus Universitetshospital, Risskov
- AUH BU Regionscenter Risskov: Århus Universitetshospital, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Regionscenter i Risskov
- AUH Aalborg Sygehus: Aalborg Universitets Sygehus
- RH Randers: Regionshospitalet Randers
- RH Horsens: Regionshospitalet Horsens
- RH Silkeborg: Regionshospitalet Silkeborg
- RH Viborg: Regionshospitalet Viborg
- RH Herning: Regionshospitalet Herning
- AUH BU Regionscenter Herning: Århus Universitetshospital, Børne- og ungdomspsykiatrisk Regionscenter i Herning
- RH Holstebro: Regionshospitalet Holstebro